

מי זכאי לרכב נכה?

נכים רבים אינם מודעים לזכאותם לרכב ■ עצה טובה: תמיד כדאי לברר ולבדוק זכאות

י. הרשקוביץ |

שדרגת נכותם בניידות 80% ומעלה. נכה אשר זכאי לרכב שאליו הוא נכנס תוך ישיבה בכסא הגלגלים, נבדק על ידי ועדה לגודל רכב במכון הרפואי לבטיחות בדרכים. ועדה זו קובעת את סוג הרכב וסוג האיבזור להם הוא זכאי. רכב כזה שאליו עולים במעלית נקרא "רכב לאביזרים מיוחדים" והוא מעניק לרוכש הרכב הלוואה בשיעור 80% מערך הרכב ללא מיסים.

הלוואה אלה מתחדשות בתום 5 שנים, ולמעשה בכל 5 שנים זכאי נכה להתליף את הרכב והאיבזור שברשותו.

■ **סיוע במימון האיבזור לרכב:** האיבזור ברכב (מעלית, מנגנוני נהיגה שונים וכיו"ב) ממומן בשיעור 95% מערכו על ידי המוסד לביטוח לאומי ובלבד שהמדובר באיבזור שעל התקנתו הורה המכון הרפואי לבטיחות בדרכים. הסיוע יכול להגיע לאלפי שקלים לחדש.

הערה: גם כאשר אחד ההורים אינו נוהג ברכב, ניתן לקבל השתתפות, לכל נכה מוסע חייב להיות "מורשה נהיגה". מורשה הנהיגה יכול להיות אחד משניים:

1. קרוב משפחה — בני זוג, בן ובת ובני זוגם, אב, אם, אחות, סב וסבתא, נכד או נכדה ובלבד שהינם מתגוררים במרחק שאינו עולה על 500 מ' מבית המוגבל.

2. מי שסועד את המוגבל במרבית שעות היממה, עומד לרשותו ומתגורר במרחק שאינו עולה על 500 מ' מביתו.

רכב נכה ניתן לנכים בידי המוסד לביטוח לאומי (למעט נכי צה"ל המקבלים את הרכב מידי משרד הבטחון, שם הקריטריונים שונים). נכים ומוגבלים רבים אינם מודעים לגבי זכאותם לרכב, ולכן מומלץ תמיד לבדוק זכאות.

מי זכאי לרכב נכה? הטבות בניידות ניתנות אך ורק לאנשים הפגועים ביכולת ניידותם כלומר בגפיים תחתונות. כל ההטבות ניתנות בהתאם להסכמי הניידות אשר נחתמו בין משרד האוצר למוסד לביטוח לאומי. הסכמים אלה קיבלו מעמד של חקיקת משנה בהחלטות של בתי המשפט.

מכוח הסכם הניידות נגזרות הטבות ב־3 מישורים עיקריים: 1. קצבת ניידות, 2. סיוע במימון רכישת רכב, 3. סיוע במימון האיבזור לרכב. ההטבות ניתנות תוך הבחנה בין שני סוגי זכאים — נכים הנהיגים ברכב ונכים המוסעים ברכב (כאשר הנהג הוא בן משפחה או מטפל).

ככלל, נכה מגיש למוסד לביטוח לאומי למח' ניידות באיזור מגוריו תביעה להטבות בניידות, הוא מופנה לבדיקה ע"י ועדה רפואית לניידות (משרד הבריאות) לקביעת דרגת נכותו, ולאחר מכן במידת הצורך מופנה למכון הרפואי לבטיחות בדרכים לשם קביעת מגבלותיו וסוג הרכב והאיבזור להם הינו נזקק.

■ **קצבת ניידות:** הזכאות לקצבה זו הינה מגיל 3. שיעורי הקצבה והתנאים לזכאות תלויים במשתנים שונים שעיקרם קביעת דרגת נכות בניידות בשיעור של 80% ומעלה וקביעה של הוועדה הרפואית לניידות כי האדם זקוק ומשתמש בכסא גלגלים.

■ **סיוע במימון רכישת רכב:** ההטבות ביחס לרכישת רכב באות לסייע במימון עלות המיסים של הרכב ובעלות הרכב עצמו. ככלל, ברכב המיועד להסעת נכה ולנכה נקבעו לפחות 80% נכות בניידות, נותן המוסד לביטוח לאומי הלוואה עומדת בגובה 75% מעלות המיסים החלים על הרכב. כמו כן לנכה שלו לפחות 60% נכות בניידות, זכאות להלוואה עומדת המסייעת במימון עלות הרכב.

ברכב המיועד לנכה נוהג הלוואה העומדת (לכיסוי מיסים) היא בשיעור מלא (כלומר פטור מלא ממיסים) לנכים

סימן ההיכר שעל הגג נעלם. רכב נכה שנראה כרכב רגיל